

Białystok, dnia 9 czerwca 2010r

PS.V.AL.0931-5-9/2010

Pani
Elżbieta Marzena Grądzka
P.o. Kierownika
Ośrodka Pomocy
Społecznej w Jedwabnem

Uprzejmie informuję, że w wyniku kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 23, 27 kwietnia i 7 maja 2010r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Jedwabnem w zakresie realizacji zadań własnych gminy oraz zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.) przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku dokonano ustaleń opisanych w protokole kontroli. Kontrolą objęto okres od 01.04.2009r. do 31.03.2010r.

Protokół kontroli kompleksowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Jedwabnem został podpisany przez p.o. kierownika Ośrodka w dniu 31 maja 2010r.

Wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.) w kontrolowanym okresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

W trakcie kontroli ustalono, że w 2009r. i 2010r. Ośrodek prowadził dziennik korespondencyjny. Ośrodek nie posiada ewidencji wyjść w godzinach służbowych – wpisów dokonywano w książce wyjść służbowych Urzędu Gminy.

W trakcie kontroli stwierdzono, że realizacją zadań zajmuje się p.o. kierownika Ośrodka, 2 starszych pracowników socjalnych, pracownik socjalny. Pracownik socjalny poza zadaniami wynikającymi z ustawy o pomocy społecznej realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 Nr 1, poz. 7, ze zm.).

Na podstawie § 12 statutu obsługę finansową i księgową Ośrodka prowadzi Urząd Miejski w Jedwabnem. Powierzenie prowadzenia obsługi finansowo-księgowej osobie nie będącej pracownikiem jednostki jest niezgodne z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240).

Z przeanalizowanych akt wynika, iż zatrudnieni pracownicy w większości posiadają wymagane kwalifikacje do zajmowanych stanowisk. Osoba zatrudniona na stanowisku p.o. kierownika nie posiada specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej, określonej w art. 122 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej. W trakcie trwania kontroli p.o. kierownika przedłożyła zaświadczenie z dnia 29.04.2010r. Instytutu Rozwoju Służb Społecznych w Warszawie potwierdzające, że jest uczestnikiem specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych Ośrodka jest zgodny z ustalonym w art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.). Ośrodek zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników – gminę Jedwabne zamieszkuje 5782 mieszkańców (stan

KANCELARIA OGÓLNA
09 CZE. 2010
Przyjął .....

na 31.12.2009r.), 5778 osób (stan na 31.03.2010r.).

Pracownicy socjalni posiadają legitymację pracownika socjalnego, wg wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672, ze zm.) oraz otrzymują dodatek do wynagrodzenia przysługujący zgodnie z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej.

W trakcie kontroli stwierdzono, że Ośrodek realizuje zadania z ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009r. Nr 1 poz. 7 ze zm.). Pracownik Ośrodka posiada upoważnienia do wydawania decyzji z funduszu alimentacyjnego oraz do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych wydane przez Burmistrza Jedwabnego. Ośrodek nie został upoważniony przez radę gminy do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych (uregulowanego w szczególności, w przepisach rozdziału 2 ww. ustawy).

Należy stwierdzić, że artykuł 12 ww. ustawy nie stanowi delegacji do powierzenia Ośrodkowi Pomocy Społecznej przez Burmistrza zadań z zakresu prowadzenia postępowania wobec dłużników. Przekazanie do Ośrodków Pomocy Społecznej zadania polegającego na podejmowaniu działań wobec dłużników alimentacyjnych powinno nastąpić w oparciu o uchwałę rady gminy wydaną na podstawie art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.).

Rada Miejska w Jedwabnem podjęła uchwałę Nr XXI/133/04 z dnia 22 sierpnia 2004r. w sprawie warunków przyznawania, odpłatności, trybu ich pobierania i zwolnień z opłat za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, którą zmieniła uchwałą Nr XXVIII/142/04 z 15 października 2004r. Obie uchwały nie wyłączają specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w myśl art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej.

Podjęta uchwała Nr XXIII/142/04 Rady Miejskiej w Jedwabnem z dnia 15.10.2004r.

w części dotyczącej odpłatności - § 3 pkt a, wers 1 (dotyczący osób samotnych i samotnie gospodarujących) jest niezgodna z treścią delegacji art. 96 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, ponieważ wydatki na usługi przyznawane pod warunkiem zwrotu podlegają zwrotowi w części lub w całości, jeżeli dochód na osobę w rodzinie zobowiązanej do zwrotu wydatków przekracza kwotę kryterium dochodowego.

W okresie objętym kontrolą gmina nie prowadziła placówek opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego oraz mieszkań chronionych. W myśl art. 17 ust. 1 pkt 12 gmina ma obowiązek prowadzenia i zapewnienia miejsc w placówkach opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych.

Gmina Jedwabne nie posiada dokumentu określającego zasady organizowania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym oraz zwrotu wydatków poniesionych na pokrycie kosztów pogrzebu.

Ustalenia kontroli wykazały, że gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym, wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5, 10, 11, 13, 14, 15, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy.

Natomiast zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 6, 7, 8, 9, 12, 16 nie są realizowane z uwagi na brak zgłaszanych potrzeb w tym zakresie.

Przyjęta uchwałą Nr XXXI/186/05 Rady Miejskiej w Jedwabnem z dnia 23 czerwca 2005r. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych wyznacza kierunki działania na lata 2005-2012, jednak nie przewidziano, w jakim czasie będą one realizowane. Strategia nie zawiera harmonogramu poszczególnych działań oraz preliminarza określającego środki finansowe na ich realizację. Źródła finansowania wytyczonych kierunków zostały ujęte zbyt ogólnikowo (art. 17 ust. 1 pkt 1).

Gminny System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną na lata 2006-2010 przyjęty uchwałą Nr XLVI/238/06 Rady Miejskiej Jedwabne z dnia 28 kwietnia 2006r. nie określa harmonogramu realizacji głównych celów i priorytetów w czasie, ponadto nie oszacowano środków finansowych na ich realizację (art. 17 ust. 1 pkt 13).

Gmina realizuje zadania własne, wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 5 ustawy oraz zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6 – na podstawie ustawy z dnia 29.12.2005r. o ustanowieniu wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Nie realizuje zadań wynikających z art. 17 ust. 2 pkt 1, 2, 3, 4 oraz zadań wynikających z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 5, 7, 8, 9 ustawy.

Rada Gminy nie podjęła uchwały, o której mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259, ze zm.) w sprawie warunków odpłatności za pomoc w formie posiłku, w której określa się warunki odpłatności za dożywianie przyznawane w ramach programu dla osób, których dochód przekracza 150%.

Ustalenia kontroli wykazały w sprawach dotyczących przyznania: zasiłku stałego, dożywiania następujące nieprawidłowości:

- w 3 przypadkach w uzasadnieniu powołano się na treść art. 130 § 1 i § 2 kodeksu postępowania administracyjnego - ustawa z dnia 14.05.1960r. (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071, ze zm.) zamieszczając klauzulę „ przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu, a wniesienie odwołania wstrzymuje wykonanie decyzji”, jednocześnie

w podstawie prawnej decyzji powołano się na art. 130 § 4 kpa. Poprzez 2 sprzeczne zapisy decyzja staje się nieczytelna – **str. 12, poz. 1, 7 i 9,**

- w jednym przypadku świadczenie wypłacono przed terminem określonym w art. 130 § 1 kpa – **str. 13, poz. 1,**

- w 3 przypadkach dokonano zmniejszenia wysokości przyznanego zasiłku stałego, w sytuacji gdy zmiana dochodu 2-osobowej rodziny w okresie pobierania świadczenia pieniężnego nie przekroczyła 10% dochodu na osobę w rodzinie (art. 106 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej) – **str. 13, poz. 7, 8 i 9,**

- w 1 przypadku brakuje w aktach sprawy wywiadu dotyczącego osób, o których mowa w art. 103 ustawy z dnia 12.03.2004r. o pomocy społecznej (część II kwestionariusza) – **str. 13, poz. 4.**

- w 10 przypadkach stwierdzono brak dokumentów określonych w § 7 ust. 1 pkt. 13 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 55, poz. 672, ze zm.), tj. decyzji starosty o uznaniu lub odmowie uznania za osobę bezrobotną, utracie statusu osoby bezrobotnej, o przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu, wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych, dodatku szkoleniowego, stypendium, dodatku aktywizacyjnego albo zaświadczenia o pozostawaniu w ewidencji bezrobotnych lub poszukujących pracy.

Gmina realizuje zadania wynikające z art. 110 ust. 4. p.o. Kierownika Ośrodka składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Zadanie określone w art. 110 ust. 5 ww. ustawy nie było realizowane – p.o. kierownika nie wytaczała powództwa o zasądzenie alimentów na rzecz obywateli (osobom zgłaszającym się do Ośrodka udzielano informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne).

Ośrodek pomocy społecznej nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami pracownicy Ośrodka udostępniali wnioski i udzielali informacji (zadanie określone w art. 110 ust. 6 ww. ustawy).

Przyczyną powstania powyższych uchybień jest nieznanomość aktów prawnych, na podstawie których funkcjonuje Ośrodek, w szczególności ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.), aktów wykonawczych do ww. ustawy oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240).

Za powstałe uchybienia odpowiedzialny jest Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Jedwabnem oraz Burmistrz Jedwabnego.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi zobowiązuje kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Jedwabnem do:

1. Powierzenia prowadzenia obsługi finansowo - księgowej osobie będącej pracownikiem Ośrodka zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240).
2. Podjęcia działań zmierzających do wydania przez Radę Gminy Uchwały w oparciu o art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) w celu realizacji przez Ośrodek zadania polegającego na podejmowaniu działań wobec dłużników alimentacyjnych.
3. Podjęcia działań zmierzających do dokonania zmian Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych poprzez określenie czasu realizacji zadań w niej zawartych, określenia harmonogramu poszczególnych działań, preliminarza określającego środki finansowe na ich realizację oraz źródeł finansowania poszczególnych zadań,
4. Podjęcia działań zmierzających do dokonania zmian Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną poprzez określenie harmonogramu realizacji głównych celów i priorytetów w czasie oraz oszacowania środków finansowych na ich realizację,
5. Realizację zadania określonego w art. 17 ust. 1 pkt. 12, w myśl którego gmina ma obowiązek prowadzenia i zapewnienia miejsc w placówkach opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych.
6. Podjęcia działań w celu określenia zasad sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym oraz zwrotu wydatków poniesionych na pokrycie kosztów pogrzebu (art. 17 ust. 1, pkt 15),

7. Prawidłowego ustalenia uprawnień do zasiłku stałego zgodnie z art. 106 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej, w sprawach określonych w poz. 7, 8 i 9 na str. 13 protokołu,

8. Przedsięwzięcia działań zmierzających do podjęcia przez Radę Gminy uchwały w sprawie warunków odpłatności za pomoc w formie dożywiania, o której mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259, ze zm.),

9. Podjęcia działań w celu dokonania zmiany uchwał: Nr XXI/133/04 z dnia 22 sierpnia 2004r. w sprawie warunków przyznawania, odpłatności, trybu ich pobierania i zwolnień z opłat za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, Nr XXIII/142/04 Rady Miejskiej w Jedwabnem z dnia 15 października 2004r.

10. Prawidłowego stosowania obowiązujących przepisów: ustawy o pomocy społecznej i kodeksu postępowania administracyjnego, w szczególności:

- wypłacania świadczeń zgodnie z terminem określonym w art. 130 § 1 kpa,
- dokonywanie prawidłowych i czytelnych zapisów w podstawie prawnej oraz sentencji wydawanych decyzji,
- prawidłowego i pełnego kompletowania materiałów dowodowych na podstawie których podejmowane są decyzje administracyjne zgodnie z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 marca 2005r. w sprawie wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672 ze zm.),
- przeprowadzania wywiadów dotyczących osób, o których mowa w art. 103 ustawy z dnia 12.03.2004r. o pomocy społecznej.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 i 4 ww. ustawy o pomocy społecznej oraz § 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23.03.2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z Nr 61, poz. 543, ze zm.) kierownikowi kontrolowanej jednostki przysługuje prawo zgłoszenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, zastrzeżeń

w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o podjętych czynnościach.

Otrzymuje:

Burmistrz Jedwabnego

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Kozłowski
Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej

[Signature]

2010.06.08 - A. Lisewska - ok. inż. ujęt.